

KAKO JE PANDEMIJA VPLIVALA NA DRŽAVE ČLANICE EU IN OECD NA PODROČJU MIGRACIJ?

POVZETEK EMN ŠT. 16 – 2021

Uvod v Krovni inform EMN in OECD o vplivu covid-19 na področje migracij

Ozadje

Pandemija covid-19 je imela daljnosežne učinke na vsa področja, povezana z azilom in migracijo, skozi vse leto 2020. Učinek je bil opazen zlasti v obliki zapiranja mej, omejitev potovanj in potrebe po uvedbi sanitarnih ukrepov za obvladovanje virusa.

Kako so države članice EU in OECD ublažile učinke pandemije na različne skupine državljanov tretjih držav in kakšne so bile posledice za njihov vstop na ozemlje? Kako so bili azilni in migracijski postopki prilagojeni med pandemijo

ter kateri ukrepi so bili izvedeni za izpolnitev potreb trga dela med omejitvijo potovanj?

Ta povzetek predstavlja ključne ugotovitve Krovnega Informa, ki sta ga pripravila EMN in OECD, ob prispevkih Evropskega azilnega podpornega urada (EASO) in Evropske agencije za mejno in obalno stražo (FRONTEX). Ključne ugotovitve raziskave so predstavljene v nadaljevanju.

Glavne ugotovitve

- Pandemija je vplivala na vstopne pogoje in izdajo **dovoljenj za prebivanje** s strani držav članic EU tako na misijah v tujini kot na domačem ozemlju. Na svojem ozemlju so države članice EU in Norveška začele uvajati omejitve v zvezi s storitvami osebno v živo, povezanimi s priseljevanjem. Za zagotovitev neprekinjenosti, tudi med zaprtjem pisarn, so storitve potekale prek pošte, elektronskih postopkov ali spletnih sistemov. V nekaterih državah članicah EU so še naprej uporabljali obstoječe spletne sisteme. V državah članicah OECD, ki niso članice EU, so prav tako redno uporabljali elektronska orodja in spletne sisteme.
- Za zagotovitev, da se migranti, ki so že bili na ozemlju držav članic OECD, ki so ali niso članice EU, zaradi omejitev potovanj ali omejitev storitev na področju priseljevanja **ne bi znašli v okoliščinah neurejenega statusa**, so leta 2020 uvedli samodejna podaljšanja dovoljenj za prebivanje in dopuščena prebivanja in/ali odprave/podaljšanja postopkovnih rokov. Splošna podpora, ki je sicer na voljo brezposelnim in delodajalcem, se je poleg zdravstvenega varstva, povezanega s covidom-19, uporabljala tudi za migrante v številnih državah članicah EU in OECD.
- Za **zadovoljitev potreb trga dela** je bil neprekinjen vstop na ozemlje zagotovljen za osnovne gospodarske panoge, zlasti za zdravstvo, kmetijstvo in promet, in sicer v državah članicah OECD, ki so in niso članice EU.
- Na področju **mednarodne zaščite** nova orodja in procesi, ki se uporabljajo v azilnih in sprejemnih sistemih pri takojšnjem odzivu na pandemijo, ne pomenijo več zgolj kratkoročne rešitve za države članice EU+ za ublažitev covid-19, temveč nastajajočo »novo normalnost«. Operacionalizacija zasilnih zatočišč ali območij za izolacijo v sprejemnih centrih je bila ključna za zagotavljanje fizične

distance in ustreznih sanitarnih razmer. Pojavili so se novi izzivi pri zagotavljanju učinkovitih in pravičnih azilnih postopkov za prijave na prvi stopnji in pritožbe, na primer glede kakovosti razgovorov na daljavo ter dostopa do njih, pa tudi glede spretnosti, ki jih prosilci potrebujejo za uporabo elektronskih orodij.

- Ker za **mednarodne študente** na splošno veljajo enake omejitve potovanj kot za druge državljane tretjih držav, so migracijski organi v državah članicah EU uporabili spletne postopke za izdajo vizumov ali dovoljenj za prebivanje. Nekateri države članice EU so poročale o precejšnjem zmanjšanju števila novih mednarodnih študentov do konca leta 2020 v primerjavi s preteklimi leti. V številnih državah članicah OECD, ki so in niso članice EU, je bila fizična navzočnost v študentskih naseljih odsvetovana, tistim mednarodnim študentom, ki so na ozemlje vstopili že pred pandemijo, a so se zaradi nje vrnil domov, pa je bilo pogosto dovoljeno nadaljevati študij prek spleta iz tujine.
- Omejitve potovanj so vplivale na število **odločb o vrnitvi pa tudi na izvajanje postopkov vračanja** v državah članicah OECD, ki so in niso članice EU. Velik vpliv je bil na prisilne vrnitve, pri čemer te do decembra 2020 niso dosegle ravni pred pandemijo, tudi zaradi težavnosti organiziranja letov v tretje države. Svetovanje ob vračanju in druge storitve pred odhodom so se pogosto preselile v spletne oblike komunikacije, razvite pa so bile dejavnosti spletne predhodne registracije, da bi posameznikom omogočili dostop do programov pomoči pri prostovoljnem vračanju in reintegraciji (AVRR; Assisted Voluntary Return and Reintegration).

IZVEDITE VEČ

O informu:

https://ec.europa.eu/home-affairs/content/umbrella-inform_en

O EMN: <http://www.ec.europa.eu/emn>

EMN Twitter: <https://twitter.com/EMNMigration>